

СЛОВО ЗА УСПЕНИЕ БОГОРОДИЧНО

Кой от нас, възлюбени, би могъл да каже, че не се бои от смъртта? Всички човечи виждат, че като биологичен факт, като умирање и разпадане на тялото тя е неизбежна. Да бъдем искрени, ние се боим от смъртта. Да, ние изповядваме Христовата вяра, вярваме в Христовото възкресение, изричаме думите от Символа на вярата „чакам възкресение на мъртвите и живот в бъдещия век“. Вярваме, но вярата ни е плаха, вяла и ние признаваме, че е така. Християнин, който се боял от смъртта, споделил това с един подвижник и чул в отговор: „Не бой се, там в гроба ще намериш ключа, за да се изкачиш в рая“.

Ако нашата боязнь от смъртта се окаже по-силна от вярата ни в Христовата победа над смъртта, ако усещането ни за живот не надрасне нашия душевно-телесен опит за живеене тук и сега, ние не ще можем да вкусим сладостта от духовната трапеза на днешния празник.

Възпоменаваме Успението на Пресвета Богородица. Просто празник от църковния календар? – Не. Свят ден, Богородична пасха, тържество на живота над смъртта, не символично, не израз на човешки блян, а живо и действено тържество, извиращо от възкресението на Спасителя, бликащо от молитвеното богородично богословие на Църквата:

„Дивно чудо! Изворът на живота се полага в гроб и гробът става стълба към небето..., да възпеем, верни, под предводителството на Гавриил: „Благодатна, радвай се, с Теб е Господ, Който чрез Тебе дава на света велика милост!“

„В тебе, чиста Дево, са победени законите на природата, защото си родила девствено, а смъртта те сгодява с живота – след раждането Дева и жива след смъртта, винаги спасяваш, Богородице, твоео наследие“. Родилата Първоизвора на живота е наречена извор на живота. Тази, която роди Безсмъртния, е смъртна, но нейният празен гроб става стълба към небето. Вторият празен гроб след гроба на самовластно възкръсналия Богочовек. Вторият празен гроб, от който Всепречистата бе възведена от сегашния живот към бъдещия, от временния към вечния, изпълващ нейната душа и тяло в неизразима пълнота. Ето защо обезсилената смърт на Родилата Бога или поточно нейното блажено заспиване нейното, както казваме Успение, се нарича живоносно.

Както Христовото възкресение, така и живоносното Успение на Божията Майка са съответно първоизвор и извор на живота, към който сме призвани, който Бог иска да ни дари. Какво ни пречи да се приобщим към този празник – отблясък на вечния живот, да вкусим от сладостта та животворната му трапеза? Може би, преди да отговорим, ще въздъхнем. Да, пречат ни много неща. Пречи ни нашата полувяра, вялата ни, крехка вяра, пречи неясната ни половинчата „религиозност“, пречи ни лепкавото пристрастие към тукашното, преходното, пречи двойствеността ни, пречи ни лицемерието, т.е. маската, която не съответства на нашия реален духовно-нравствен облик, пречи склонността ни да имаме към другите изисквания, които обаче не прилагаме към себе си... Ала да спрем дотук. И отново да въздъхнем. Но в същото време да повдигнем очи нагоре. Да съзрем надеждата. И от едно наше „да“, от едно наше „вярвам, Господи, помогни на неверието ми“ у нас ще поникнат кълновете на жива вяра, на искрена увереност, на свято доверие както в Умрелия и Възкръсналия, така и в преминалата чрез смъртта към живот Неговата пречиста Майка – единственото човешко същество, прекрачило прага на бъдещия век. Тогава ще положим немощна ръка върху ралото, което досега навярно само сме докосвали. И ще започнат да се свличат от нас самоизмамите, сковаващи и разяждащи вярата ни, увереността ни, доверието ни. Тогава ще започне да вехне

вкопчилият се в нас „стар човек“, който ни убеждава да преживяваме земното си странстване като наш единствено сигурен живот и коварно ни внушава да се боим от телесната смърт като непреодолимо зло и край на всякакъв живот. Нашите вяра, доверие, усилия, борби, които надмогват лъстивия глас на „стария човек“, не ще останат невъзнаградени – ще поникне скритото в нас семе на неумиращ живот. Ще назреят неговите плодове и ние ще започнем да се преобразяваме. От изискващи ще станем даряващи, от малодушни – усърдни, от себични – жертвени, от себелюбиви – боголюбиви и човеколюбиви. Сърцата ни ще се разтворят за Божията любов към нас, за любовта на Пресветата Дева към нас и ще станат годни да откликват на тази любов. И ние ще бъдем живи членове на Църквата, на тялото Христово, което след Богочовека Христос има своето над-ангелско човешко средоточие в лицето на вечно живата Приснодева – „корена Исеев“, „котвата на вярата“, „по-широката от небесата“ – всепречистата Божия Майка, която е благословена и преблагословена и сега, и всякога, и във вечни векове. Амин!

*† Триадицкий митрополит Фотий,
Предстоятел на Българската Православна
Старостилна Църква*

Успение Богородично, 2018 г